

# Motion till riksdagen

1989/90:So441

av Barbro Sandberg och Sigge Godin

(båda fp)

Återanvändning av pacemakers

---

Användningen av medicinteknisk utrustning inom sjukvården har ökat kraftigt. För att bl.a. trygga kraven på dessa produkters säkerhet och tillförlitlighet tillkallades en utredning. Den lämnade sommaren 1987 sitt betänkande "Medicinteknisk säkerhet". Fortfarande våren 1989 sägs att ärendet bereds i regeringskansliet.

Ca 2 500 pacemakers opereras varje år in i patienter i Sverige. De flesta utförs på särskilda hjärtkliniker och utförs således av specialister. Så snart en patient med pacemaker avlider, opereras apparaten bort. Detta kan kanske synas oetiskt men måste göras för att man skall kunna kontrollera den och eventuellt upptäcka systemfel.

I Sverige sker återanvändning i begränsad omfattning, upp till 20–25 % på vissa kliniker, på andra inte alls. Skälet till att vissa kliniker inte återanvänder pacemakers är, att ansvarsfrågorna inte är lösta.

En pacemaker är förhållandevis dyr men har med dagens teknik blivit mycket tillförlitlig. Återanvändning är ett sätt att spara pengar. Den ekonomiska fördelen måste dock vägas mot de eventuella risker, som återanvändningen kan medföra. Ett antal frågor är obesvarade när det gäller återanvändningen av pacemakers.

- Kan pacemakern verkligen rengöras ordentligt och därmed vara fri från bakterier och virus, typ AIDS och Hepatit B?
- Vem bär ansvaret om pacemakern inte fungerar?
- Vem äger pacemakern?
- Hur kan pacemakers funktionsduglighet garanteras, när man inte vet vad den första patienten har utsatt den för i form av stötar, fall, olyckor, defibrilleringar, ev. kirurgiska ingrepp med t.ex. diatermi, strålning etc.?
- Skall patienten informeras och godkänna att en begagnad pacemaker inopereras?

I en del länder, t.ex. USA och Västtyskland, är återanvändning förbjuden.

Socialutskottet har i sin tidigare behandling av liknande motioner bl.a. sagt: "Det har inte förekommit något fall vare sig i Sverige eller såvitt känt utomlands, där en patient kommit till skada i samband med återanvändning av pacemakers". Måste det verkligen hända en olycka för att riksdagen skall anse att ansvarsförhållandena vid återanvändning behöver utredas?

Utskottet säger vidare att det inte är en uppgift för riksdagen att bedöma vilka medicinska och tekniska säkerhetskrav som skall ställas. Det är inte heller vårt förslag. Vi anser, att det är en riksdagens uppgift att utreda ansvarsförhållandena vid återanvändning av pacemakers.

Mot. 1989/90

So441

## Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär att socialstyrelsen får i uppdrag att utreda ansvarsförhållandena vid återanvändning av pacemakers.

Stockholm den 22 januari 1990

*Barbro Sandberg (fp)*

*Sigge Godin (fp)*